

Eiropas Savienības
Padome

Luksemburgā, 2018. gada 25. jūnijā
(OR. en)

10027/18

COAFR 160
MOG 38
MAMA 94
CFSP/PESC 596
CSDP/PSDC 359
COHAFA 46
COHOM 87

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: Āfrikas rags/Sarkanā jūra
– Padomes secinājumi (2018. gada 25. jūnijs)

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par Āfrikas ragu/Sarkano jūru, kas pieņemti Padomes 3628. sanāksmē 2018. gada 25. jūnijā.

Padomes secinājumi par Āfrikas ragu/Sarkano jūru

[Sarkanā jūra]

1. Abi divi Sarkanās jūras krasti ir kļuvuši ģeopolitiskā un stratēģiskā ziņā ļoti nozīmīgi attiecībā uz globālo tirdzniecību, reģionālo ekonomikas izaugsmi un reģiona stabilitāti kopumā. Nesenā notikumu attīstība plašākā reģionā ir uzskatāmi apliecinājusi savstarpējo saistību un savstarpējo atkarību Sarkanās jūras abos krastos, un šo notikumu dēļ ir steidzami nepieciešams atjaunot saiknes un veidot kopīgu interešu, tirdzniecības, investīciju un drošības kopienas, un patlaban ir izdevīgs brīdis, lai to darītu. Eiropas Savienība (ES) ir gatava iesaistīties un piedalīties šādā pasākumā ar visiem atbilstīgajiem spēkiem.
2. Notikumu attīstība Sarkanās jūras reģionā apdraud stabilitāti Āfrikas raga reģionā un kuģošanas brīvību no Indijas okeāna cauri Sarkanajai jūrai uz Vidusjūru, un abi šie aspekti Eiropai ir ļoti svarīgi. Vēlme gūt ietekmi un stratēģiskus aktīvus līdz ar pieaugošo militarizāciju Sarkanās jūras piekrastē rada reģionā aizvien lielākus riskus, kam piemīt potenciāls izraisīt globālas sekas. Konflikts Jemenā turpina vairot spriedzi reģionā un apdraud Jemenas kaimiņvalstu drošību, kā arī izraisa dramatiskas humanitāras sekas, kuru rezultātā varētu notikt turpmāka iedzīvotāju pārvietošana gan valsts mērogā, gan plašākā reģionā. Līdz ar ieilgušo krīzi Persijas līcī tam piemīt potenciāls tieši ietekmēt drošības situāciju un ilgtermiņa stabilitāti Sarkanajā jūrā un tās apkārtnē.

3. Miers, drošība un attīstība šajā plašākajā reģionā vairāk iegūtu no lielākas sadarbības, nevis no konkurences. Apstāklis, ka nepastāv organizēts un iekļaujošs reģionāls forums dialogam un sadarbībai Sarkanās jūras reģionā, kavē progresu daudzās jomās, tostarp ekonomiskās integrācijas un reģionālā miera un drošības jomā. Sarkanās jūras kuģošanas ceļa lielā nozīme, Persijas līča konflikta plašāka ietekme, konflikts Jemenā un ilgstoši nestabilā situācija Āfrikas raga reģionā apliecina, ka šāds forums ir vajadzīgs. Ņemot vērā to, ka Eiropa jau sen ir uzņēmusies saistības attiecībā pret šo reģionu, tā pārticību un stabilitāti, un veic investīcijas tajā, mēs mudinām steidzami izveidot tādu forumu.
4. ES intensificēs savu iesaisti ar visām valstīm Sarkanās jūras reģionā un ar citiem atbilstīgiem reģionāliem un starptautiskiem subjektiem, lai veicinātu dialogu, un strādās, lai mazinātu negatīvu ietekmi uz reģionālo stabilitāti. Šādas iesaistes jomas cita starpā varētu ietvert konfliktu novēršanu, jūras drošību, vides aizsardzību, starpreģionu tirdzniecību, infrastruktūras un ostu attīstību, zilās ekonomikas veicināšanu, pārtikas nodrošinājumu, cilvēku mobilitāti pāri Sarkanajai jūrai un vēršanos pret neatbilstīgas migrācijas pamatcēloņiem. Īpaša uzmanība jāveltī cīņai pret terorismu, preču un cilvēku kontrabandu un organizētās noziedzības un vardarbīga ekstrēmisma pieaugošo globālo ietekmi. Sadarbība jūras drošības jomā balstīsies uz ES Jūras drošības stratēģiju un tās rīcības plānu, pieredzi, kas gūta no ES integrētās pieejas konfliktiem un krīzēm Āfrikas ragā, kā arī uz darbu, ko veikušas operācijas *Atalanta* un *EUCAP Somalia* un Somālijas piekrastes pirātisma jautājumu kontaktgrupa, kas ir sniegušas nozīmīgu ieguldījumu pirātisma apkarošanā.

[Āfrikas rags]

5. Āfrikas raga ģeopolitiskā un ekonomiskā nozīme ir pieaugusi, radot jaunas iespējas reģiona valstīm un to partneriem. Pēdējā desmitgadē ES ir veikusi būtiskus pasākumus – ar politisku dialogu un aktīvu iesaisti, kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) misijām un mērķtiecīgu attīstības sadarbības palīdzību –, lai vispusīgi atbalstītu un veicinātu mieru, stabilitāti, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un pārticību visā Āfrikas ragā. ES turpinās strādāt, lai ar partneriem visā reģionā pastiprinātu reģionālo un starpreģionālo sadarbību, izmantojot visus pieejamos instrumentus.
6. ES ir dziļi nobažījusies par Āfrikas raga humanitārās krīzes mērogu, jo īpaši attiecībā uz pārtikas nodrošinājumu, iespēju nopelnīt iztiku un piekļuvi ūdenim reģionā, kur bieži notiek dabas katastrofas, klimata pārmaiņas, liela mēroga konflikti un piespiedu pārvietošana. Kā lielākā humānās palīdzības nodrošinātāja ES turpinās sniegt atbalstu miljoniem neaizsargātu cilvēku, kurus tas skar, – lai stiprinātu viņu izturētspēju. ES aicina atbildīgās valdības pastiprināt dzīvības glābšanai nepieciešamās palīdzības un aizsardzības nodrošināšanu, tostarp reaģējot uz bažām par seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību, jo īpaši attiecībā uz 4 miljoniem bēgļu, 10 miljoniem iekšzemē pārvietotu personu, to uzņēmējām kopienām, sievietēm, bērniem un personām ar invaliditāti.
7. Globālās ES ārpolitikas un drošības politikas stratēģijas pamatā ir reģionālo spēju veidošana, lai veicinātu drošību, mieru un pārticību. ES jau ilgu laiku ir atbalstījusi Starpvaldību attīstības iestādi (*IGAD*) un tās redzējumu – kļūt par galveno instrumentu miera, pārticības un reģionālās integrācijas panākšanai. ES turpinās sadarbīties ar *IGAD* vadītājiem situācijā, kad tie pastiprina savas struktūras un dalībnieku sastāvu un nosaka savas prioritātes un pilnvaras, lai padarītu to par efektīvu instrumentu, kas spēj nodrošināt kolektīvu atbildi uz jaunajām globālajām problēmām, ar ko saskaras šis reģions.

8. ES mudina visus starptautiskos partnerus, jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizāciju, Āfrikas Savienību un Arābu valstu līgu darīt visu iespējamo, lai stiprinātu stabilitāti un pārticību visā reģionā. ES uzsver to, cik svarīgi ir nodrošināt ciešu starptautisko un reģionālo koordināciju, jo īpaši ar ES īpašā pārstāvja Āfrikas ragā darbu, lai veicinātu šo mērķu sasniegšanu.
9. Reģiona nākotnes pamatā ir apņemšanās ievērot cilvēktiesības un pamatbrīvības, demokrātiju, labu pārvaldību, stabilitāti un drošību visiem cilvēkiem, kā arī iekļaujošu un ilgtspējīgu izaugsmi un ekonomisko integrāciju reģionālā līmenī. Šie principi ir pamatā ES attiecībām ar Āfrikas raga reģionu. Šajā sakarā ES atzinīgi vērtē Etiopijas nesen veiktos konkrētos pasākumus virzībā uz lielāku iekļautību ar lielāku politisku brīvību un reformām, un ir gatava atbalstīt nepārtrauktus centienus. ES arī atzinīgi vērtē svarīgos pasākumus Kenijā un mudina abas valstis turpināt virzīties uz priekšu šo principu īstenošanā, tostarp attiecībā uz vēlēšanu reformu, jo ar tiem var paliekoši atrisināt to iekšējās problēmas. Abām tautām ir pamati dinamiskai nākotnei, un tas var noteikt tempu visam reģionam. ES aicina visas reģiona valstis, cenšoties īstenot konstitucionālus procesus un vēlēšanu un stabilitātes procesus, mācīties no šīs pieredzes un atrisināt savas iekšējās nesaskaņas. ES uzsver, ka ir svarīgi panākt ilgtspējīgu un iekļaujošu mieru, kas nodrošina drošumu, drošību un izbeidz cilvēku ciešanas Dienvidsudānā, un minētajā sakarā turpinās sadarboties ar Dienvidsudānas iestādēm un *IGAD*, tostarp ar augsta līmeņa atjaunošanas foruma palīdzību.

10. Somālija, ilgi uzskatīta par nestabilitātes epicentru Āfrikas ragā, virzās uz nozīmīgām pārmaiņām. Šis solis ir bijis iespējams, pateicoties nesējumiem Somālijas federālās valdības un federālo dalībvalstu centieniem, tostarp pateicoties Valsts drošības padomes sanāksmes rīkošanai, kas jūnijā notika pirmo reizi kopš 2018. gada februāra, kā arī Āfrikas Savienības misijas Somālijā (*AMISOM*) izšķirošajai nozīmei drošības telpas nodrošināšanā. ES ir sniegusi ievērojamu ieguldījumu Somālijas izklūšanai no ieilgušā konflikta un ir apņēmusies turpināt savu aktīvo iesaisti. Turpmāka Somālijas līdzatbildība ir būtiska, lai nodrošinātu, ka šī pozitīvā attīstība turpinās gan federālā, gan reģionālā līmenī. 2018. gada 16. un 17. jūlijā starptautiskā kopiena plāno tikties Somālijas partnerības forumā (SPF) Briselē. Tas izriet no uzņemtajām saistībām Somālijas konferencē Londonā 2017. gada maijā un SPF Mogadišo 2017. gada decembrī. SPF būs iespēja izcelt Somālijā panākto progresu, noteikt turpmākās prioritātes un uzņemties saistības īstenot politiskas reformas, tostarp konstitūcijas pārskatīšanu un vēlēšanas 2020./2021. gadā, ievērojot principu "viens cilvēks – viena balss", un nacionālo izlīgumu, kā arī ekonomikas atveseļošanas, drošības nozares reformu un humanitāro atbildes reakciju. ES pauž gandarījumu par rezultātiem, kas gūti augstākā līmeņa amatpersonu apaļā galda sesijā 2018. gada aprīlī Pasaules Bankas pavasara sanāksmju ietvaros, virzoties uz attiecību normalizēšanu ar starptautiskajām finanšu iestādēm attiecībā uz piekļuvi starptautiskajiem finanšu tirgiem un, visbeidzot, parādu dzēšanu. ES pauž spēcīgu atbalstu pakāpeniskam un uz nosacījumiem balstītam pārejas plānam, ar ko nodot ar drošību saistītu atbildību no *AMISOM* Somālijas drošības spēkiem, nosakot skaidrus plānotos datumus un ilgtspējīgu *AMISOM* finansējumu. ES aicina visus Somālijas partnerus Āfrikā (jo īpaši to valstu partnerus, kuru karaspēki piedalās *AMISOM*), plašākajā Tuvo Austrumu reģionā un ārpus tā atbalstīt Somāliju – visaptveroši, pārredzami un saskaņoti – tās centienos atjaunot valsti un stiprināt savu drošību visu Somālijas iedzīvotāju labā.

11. Šajā jaunajā ģeopolitiskajā situācijā ilgstošo atšķirību atrisināšana starp Etiopiju un Eritreju ir būtiska vispārējai stabilitātei un attīstībai visā Āfrikas ragā. ES atzinīgi vērtē Etiopijas valdošās koalīcijas nesen pausto paziņojumu, ka tā pilnībā īstenos Alžīras nolīgumu un robežu komisijas lēmumu, kā arī Eritrejas lēmumu nosūtīt delegāciju uz Adisabebu, un aicina visas ieinteresētās puses sniegt konstruktīvu palīdzību, lai panāktu progresu. Kā Alžīras miera nolīguma lieciniece, ES ir gatava palīdzēt Etiopijai un Eritrejai ceļā uz izlīgumu.
12. Nīlai reģionā ir politiska, ekonomiska un vēsturiska nozīme. Tās ūdeņi ir kopējas labklājības avots 11 valstīm šīs upes baseinā. Tomēr bez sadarbības un koordinācijas konkurence par upes izmantošanu var veicināt spriedzes rašanos reģionā. Ņemot vērā lielo iedzīvotāju skaita pieaugumu reģionā un klimata pārmaiņu ietekmi, ES atzinīgi vērtē valstu pašreiz īstenotos centienus iesaistīties dialogā par to, kā vislabāk sadarboties un panākt kopēju izpratni par savstarpēji interesējošiem jautājumiem. ES atzinīgi vērtē arī notiekošās trīspusējās sarunas starp Ēģipti, Etiopiju un Sudānu par aizsprostu *Grand Ethiopian Renaissance Dam*. ES, pēc visu pušu lūguma, ir gatava iesaistīties, lai atbalstītu turpmāku sadarbību attiecībā uz Nīlu.
